

AVUSTRALYA SAĞLIK SİSTEMİ

Aydın OYMAN*

Ulusal sağlık sigorta şeması MEDICARE. Bunun kapsadığı kişiler yasal olarak sürekli Avustralya'da oturanlarla turistlerin bir kısmı. Her yıl vergilendirilebilir gelirimizin belli bir yüzdesini medicare için veririz. Bu yüzde, yıllık gelire göre değişir ve ben de şu anda en yüksek dilimden gelirim % 1.4'ünü ödemekteyim.

Medicare'in karşıladıkları, doktor ücretleri (devletin belirlediği ücretin % 85'ine kadar), grafiler, patoloji testleri, medikal test ve muayeneler, göz testleri ve medicare altında devlet hastanesinde tedaviyi seçerseniz tüm devlet hastanesi masrafları. Bir de aileleri koruyan Medicare Safety Net adında bir sistem var. Hasta tarafından ödenen % 15 bir takvim yılı içinde 253.30 doları bulursa bundan sonraki liste fiyatının % 100'ünü medicare öder.

Şayet devlet hastanelerinde özel hasta gibi tedavi olmayı seçmişseniz Medicare doktor ücretinin % 85'ini öder. Bununla beraber Medicare ameliyat ücretlerinizi ve kalış masraflarınızı karşılamaz. Bu ücretler sizin özel sağlık sigortanız tarafından ödenir.

Biz kendimiz için medicare tarafından korunmakla birlikte ayrıca özel sigortada istedik ve bunun nedenlerini aşağıda veriyoruz.

— Medicare dış ve ilgili harcamaları karşılamıyor, bu da bizim için önemli bir para. Özel sağlık fonumuzun kendine ait bir diş kliniği var, çoğu operasyon ücretsiz yapılıyor. Protez gibi tedaviler ise göreceli olarak daha ucuza yapılıyor.

— Aile doktorumuzun yaptığı minör operasyonlar bu sigorta tarafından karşılanmaktadır.

— Uzman doktorlarının ücretleri oldukça yüksek. Medicare liste fiyatının % 85'ini ödemesine karşın liste fiyatlarıyla uzmanların istediği para arasında

o kadar çok fark vardır ki sonuç olarak siz paranın % 50'sini cebinizden ödemek zorunda kalmaktasınız. Belirli durumlarda özel sağlık fonları bu aradaki farkı ödemektedir.

— Ambulans servislerini karşılamaktadır. Bazı özendirici şeyler vardır, gözlükler, bizim sigortamızda spor malzemeleri, spor salonu ücreti olarak yıllık 200 dolara kadar destek gibi.

— Özel sağlık sigortasına katıldığımızda eşimin şirketi masrafın % 50'sini ödemekte idi.

Özel sağlık fonları tüm politik fraksiyonlar tarafından medicare sistemin yükünü azaltmak için desteklenmekle birlikte çoğu orta ve düşük gelirli aile tarafından lüks olarak görülmektedir. Hastaneye yatma gereksinimi olmayan kişiler daha hızlı servis için özel olarak çalıştırılan yerel tıp merkezlerine gideceklerdir. Bu sistem halk sağlığı sistemi üzerindeki yükü azaltır ve hastanelerin daha ciddi olaylar üzerinde yoğunlaşmasını sağlar.

Bu kliniklerin çoğu medicare tarafından düzenlenen ücretleri toplu faturayla tahsil eder. Yani insanlar nezle reçetesi, idrar testi ve göz testi vs. için herhangi bir para ödemek zorunda değiller. Ne yazık ki bu, medicare sisteminin en kötü kullanıldığı noktadır. Bir hasta bu kliniklerden birine gittiği zaman medicare kartını vermektedir. Bu doktorun her muayenede medicare payını alması demektir. Hastaların büyük çoğunluğunun basit yakınmaları olması nedeniyle hasta döngüsü yüksektir. Bu şekilde doktorların kazançları da yüksek olmaktadır. Geçen yıl bazı genel pratisyenler sadece medicare'den 700 bin dolara kadar kazanç sağlamışlardır. Bu tip merkezler günlük sağlık problemlerinin büyük çoğunluğunu çözümlenmekle birlikte ben bu yerleri hastaların müşteri olarak adlandırılabilceği şirketler olarak görmekteyim.

Hastanede beklenme listelerinin politikacıların not defterlerinde sürekli yer almasına karşılık ve

* Sydney / Avustralya
Çev: Dr. Türkan GÜNAY

seçim zamanlarında bazı şiddetli politik tartışmaların konusu olmasına karşın halk sağlığı sistemi hala çok etkilidir. Bizim (gerek aile gerek küçük bir profesyonel Türk grubu olarak) halk sağlığı sistemi ile ilgili deneyimimiz hoş ve tatmin edicidir. Göreceli olarak genç sayılabilecek aynı yaş grubunda olmamız nedeniyle hiçbirimiz örn. selektif cerrahi gerektiren ciddi bir hastalığa yakalanıp sistemin karanlık yüzüyle henüz karşılaşmadık. Ancak çeşitli nedenlerle hastanede yatan pek çok arkadaşımız oldu ve tüm bu olgularda hizmet kalitesi ve bakım çok iyiydi. Bu oldukça iyimser bakış açısı ortalama bir Avustralyalının görüşünü yansıtmıyor olabilir. Çünkü kıtanın sınırsız doğal kaynaklarını uzun zamandır çok az bir çabayla elde etmişlerdir ve federal ve merkezi hükümetlerden çok daha fazlasını beklemektedirler.

Sağlık konusuyla ilgili güncel sorunlar:

1. AMA (Avustralya, Tıp Birliği) çok güçlü bir organizasyondur. Onların halk sağlığına eğilmeleriyle ilgili ciddi kuşku taşıyordum. AMA için kişisel görüşüm bu organizasyonun varlık nedeninin ortalama bir doktorun ortalama bir Avustralyalı'dan 6-10 kat daha fazla kazanmasını sağlamaktır. Ülke dışında eğitim almış doktorların Avustralya'da çalışmasını kontrol ederler (bu rakam her zaman minimumda tutulur, yılda binde 4-5 gibi. Kazançlarını artıracığına inandıkları politik partiyi desteklemekten çekinmezler. (Son seçimlerde bu partiyi desteklemek için AMA tarafından yapılan bir siyasal açıklamaya 20.000 imza toplanmıştır. Bu açıklamada doktorlar partinin seçimi kazanması durumunda ücretlerini artırmayacaklarını belirtmişlerdir. Bu parti ve doktorlar son seçimi kaybettiler.

2. Özel sağlık fonları: Bunlar ortalama insanlar için çok pahalıdır. (Biz şu anda 173 dolar ayda öde-

mekteyiz, bu en kapsamlı sigortalardan birinin en üst dilimidir.) Bu size kendi doktorunuzu seçme hakkını vermekle birlikte, istenen ücretle sağlık sigortasının karşıladığı ücret arasındaki farkı yine de ödemeniz gerekmektedir. Bu nedenle Medicare sistemine karşı özel sigortanın daha yaygın kullanımını savunanların görüşleri desteksiz kalmaktadır, çünkü sağlık sigortanızı ödemenize karşın hala daha fazla ödemeniz gerekmektedir. Doktorların bu tutumu kontrol altına alınmadıkça, medikal hizmetin masrafı, çoğu insanın ödeme gücünü aşacaktır.

3. Son zamanlarda Avustralya'nın en güvenilen politikacılarından biri olan Dr. Carmen Lawrence Federal Sağlık Bakanlığı'na atanmıştır. Ben şahsen bundan sonra Avustralya sağlık sisteminde daha yapıcı ve duyarlı bir yaklaşım bekliyorum. Beklediğim gibi ilk çalışması AMA ile oldu.

4. Mobil Sağlık Hizmetleri (göz, diş, omurga ve genel sağlık eğitimi) okulları düzenli olarak gezip muayeneleri, eğer ücretsiz değilse, çok düşük bir ücret karşılığı yapmaktadır.

5. Halk ilgili kuruluşlarca düzenli olarak çeşitli sağlık sorunları konusunda uyarılır. (Örn. Ulusal Kalp Vakfı halkı uyarma konusunda bu kuruluşların en başarılılarından biridir. Bunların uyarısı sonucu ofislerde sigara içmek kısmen tarihte kaldı, yiyecek sanayisi sağlıklı maddeler kullanmaya başladı, süpermarketler bu birliğin uygun bulduğu sağlıklı seçimleri bulundurmaya tercih ettiler). Dünyanın ikinci en büyük homoseksüel popülasyonunun bulunduğu Sydney, AIDS konusunda oldukça ciddi eğildi. AIDS, özellikle homoseksüeller arasında bir epidemik patlama gerçekleştirdiğinden beri halkı uyarma konusunda oldukça etkin programlar yapıldı.

